

## بررسی میزان خوانایی در فضاهای موزه با استفاده از روش تحلیلی چیدمان فضا نمونه موردی : ساختمان موزه صنایع دستی در شهر رشت طرح پیشنهادی

فاطمه فرزانه<sup>1\*</sup> ، فاطمه آهنی<sup>2</sup>

- 1- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، واحد فومن و شفت، دانشگاه آزاد اسلامی، فومن، ایران (fateme\_farzane@ymail.com)
- 2- دکتری معماری، عضو هیأت علمی، گروه معماری، واحد فومن و شفت، دانشگاه آزاد اسلامی، فومن، ایران (n.ahani81@gmail.com)

### چکیده

بی شک وجود موزه به عنوان یک نهاد فرهنگی در اجتماع بسیار ضروری است فرهنگ هر جامعه یک مفهوم کلی است و تمامی ارزش‌ها و یافته‌های معنوی مردمان آن جامعه را در بر می‌گیرد. امروزه موزه بازتاب اندیشه‌ها و خلاقیت‌های انسانی است که مطالب خود را با زبان خاص، یعنی زبان واقعی اشیا بیان دارد، مجموعه آثار ارزشمند فرهنگی، که دلالت به هویت یک جامعه دارد. یکی از رسالت‌های طراحان و معماران خلق رابطه‌ای متناسب بین انسان‌ها و کالبد اطرافشان است. برای نیل به این هدف خالقان فضا باید درک صحیحی از رفتار انسان در محیط‌های متفاوت داشته باشند، به نحوی که پیوند انسان و مکان را قوی‌تر کنند. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت توصیفی - استنباطی از طریق نرم افزار چیدمان فضا می‌باشد. در این مقاله در راستای معرفی هرچه بیشتر این روش عناصر زیر بنایی آن معرفی شده و سپس یک نمونه از کاربرد این روش و نقشه‌ها و مقادیر به دست آمده از قبیل تأثیر خوانایی در فضاهای فرهنگی ارائه می‌گردد. در این نوشتار با کمک تحلیل نقشه‌های گرافیکی مستخرج از نرم افزار چیدمان فضا به نقد میزان موفقیت بنای موزه که در مرحله پیش از ساخت است، از نظر مسیریابی و خوانایی پرداخته و در نهایت با بررسی نقاط ضعف و قدرت طراحی بر این مبنا، راهکارهایی برای بهبود کیفیت خوانایی در طراحی این گونه بناها ارائه شده است. این مقاله به دنبال پاسخگویی به این سوال است که چگونه می‌توان میزان خوانایی و دسترسی در این فضاها را تشخیص داد، نتایج به دست آمده از این پژوهش بیانگر این امر است که خوانایی در موزه صنایع دستی بالا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: خوانایی، چیدمان فضا، موزه، رشت.

### 1- مقدمه

نرم افزار چیدمان فضا روشی را ارائه می‌دهد که طراحان در مراحل طراحی می‌توانند قبل از ارائه راه حل نهایی اقدامات خود را در فضاهای شهری و معماری و رفتارهای احتمالی پیشنهادی آن مشاهده کنند. با توجه به نقشه‌ها می‌توان رفتارهای مختلف و چگونگی استفاده مردم از فضاها را مشاهده و ثبت نمود. به اضافه برخی از گزینه‌های دیگر می‌تواند موضوع تحقیق قرار گیرد از جمله خوانایی و ثبت میزان قیمت اراضی، خرابکاری در محیط و جرایم و مطالعه رابطه آن با ویژگی‌های چیدمان